

Duurzaamheid en historische omgeving Goedereede

Mathijs Witte

Gemeente Goeree-Overflakkee

25 september 2018

gemeente
Goeree-Overflakkee

Valt toch wel mee?

Één procent besparing

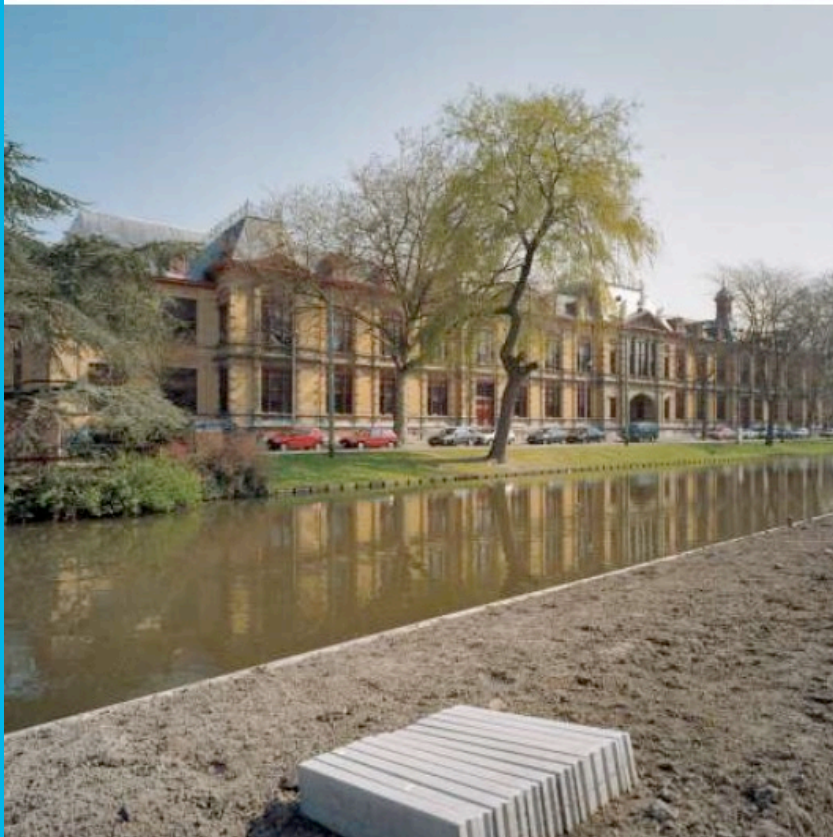
**Alle rijksmonumenten
isoleren levert een
landelijke energie-
besparing op van
hooguit 1%**

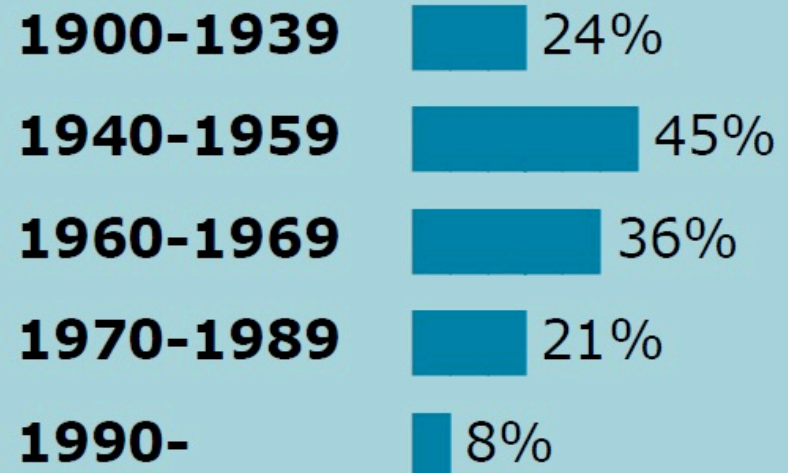

Oud gebouw is per definitie duurzaam

Energieverbruik van monumenten

Hoger energieverbruik per m² vergeleken met periode vóór 1900:

Waarom toch investeren?

Je moet ambitie hebben om duurzaamheidsmaatregelen te nemen

Goed voor portemonnee - hoge energierekening

Rijksmonument moet mee om nog in toekomst aantrekkelijke wooncomfort en zijn economische waarde, en daarmee zijn voortbestaan te bestendigen.

Goed onderhoud

Energiebesparing begint met onderhoud

In en rond een gesloten historisch venster zit meer dan 65 cm² aan kieren

Gebruik is ook belangrijk

CO₂-uitstoot van woningen

CO₂-uitstoot woningen

46% ruimteverwarming
40% elektriciteit
14% warm water

- slechts de helft van de CO₂-uitstoot komt van de verwarming
- dus: helft oplossingen ligt op ander gebied dan isolatie van vensters, gevels en daken

Wat kun je doen?

Isoleren van historische vensters

	afname warmte- verlies	U-waarde in W/m²K
dikke gordijnen	41%	2,5
luiken	51%	2,2
dubbelglas	55%	1,9
luiken en gordijnen	58%	1,8
verbeterde luiken	60%	1,6
achterzetbeglazing	63%	1,7

Temperatuur omlaag

Comfort is breed

**Iedere graad die de
thermostaat lager staat,
bespaart 7,5 procent op
het gasverbruik**

Duurzaam materiaalgebruik

Kunst ... stof tot nadenken

- kunststof kozijnen kosten 13 keer meer energie om te maken dan naaldhouten kozijnen
- veel kunststof kozijnen gaan hooguit 25 jaar mee, naaldhouten kozijnen enkele eeuwen bij goed onderhoud

Toekomstig beleid gemeente

Beleid zonnepanelen

Energiescans

Kerkenvisie

Beleid Rijk

- fiscale aftrek verdwijnt per 2019 en wordt vervangen door een subsidieregeling
- Erfgoed Telt (30 miljoen in komende 3 jaar en structureel 10 miljoen per jaar)
- Duurzaamheidslening bij Restauratiefonds met mogelijkheid voor energiescan

Informatie

- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Programma duurzaamheid
- Toolkit duurzaam erfgoed
- Groene grachten
- Onderzoek Erwin Guijt

